

Jde to!

Jeden
z nejslo-
žitějších
cviků

Společný výcvik koní a psů

Milovníkům koní a návštěvníkům různých koňských výstav a show nejspíš Annu Reinbergerovou nemusíme představovat. Tato sympatická slečna toho už přes své mládí u koní dokázala dost.

Je šéfredaktorkou časopisu Svět koní, profesionálně se věnuje focení, závodně jezdí parkúr a také sama secvičila a předvádí společný výcvik psa a koně, jenž sklízí u diváků značný úspěch.

Diváky nadchlo vaše vystoupení na jarní výstavě koní na Trojském ostrově, kde jste předvedla báječnou synchronizaci jezdce na koni a psa. Můžete nám představit oba zvířecí aktéry vaší „show“?

Riki by měl být ze tří čtvrtin německý ovčák a z jedné čtvrtiny bandog. Kamarádka ho jako malé štěňátko přinesla do stáje s tím, že ho nikdo nechce. Jsem zastáncem názoru, že velký pes by měl absolvovat cvičák, a tak jsme se s Rikim od jeho půl roku věnovali sportovní kynologii, máme za sebou i základní zkoušky. Doprovází mne na vyjíždkách do lesa a již ve velmi nízkém věku jsem ho odnaučila honění zvěře. V okamžiku, kdy se potřebuji věnovat koni na jízdárně, spořádaně čeká nebo si hraje.

Riki mi velmi pomáhá při focení koní. Jakožto profesionální fotograf koní neustále potřebuji někoho, kdo by mi zvířata naháněl. Tato práce je pro majitele focených koní velmi namáhavá a mnohdy po pár minutách vyčerpáním odpadají. A v té chvíli nastupuje Rikáček. Mnohé ojedinělé fotografie koní vznikly jen díky jemu. Na druhou stranu je tato jeho „práce“ dosti riskantní a já pečlivě vybírám koně, ke kterým Rikiho pustím. Kůň totiž dokáže psa zabít jediným přesně mířeným kopnutím.

Při hrách s koňmi hrozí psům mnohá nebezpečí, ale Riki tuto zábavu miluje

Koně Westa mám již sedm let, je to třínáctiletý český teplokrevník velmi neobvyklé strakaté barvy. Díky jeho klidné povaze je možné na něm jezdit bez sedla a uzdečky, pouze s kruhem kolem krku. V současné době pracujeme na vylepšení drezurního výcviku a některých cirkusových kousků.

Jak jste vůbec na nápad cvičit souběžně psa a koně přišla?

Vzhledem k tomu, že mne Riki doprovází na vyjíždky, bylo potřeba, aby mě poslouchal stejně dobře ze sedla, jako když stojím na pevné zemi. Pochopitelně že pes velmi rychle pochopí, že ze sedla na něj tak dobře nemůžu. Ale tehdy jsem nelitovala námahy, občas jsem z koně seskakovala i téměř ve cvalu a vrhala se po psovi, pokud nabyl dojmu, že si může dělat, co chce. Vyplatilo se to.

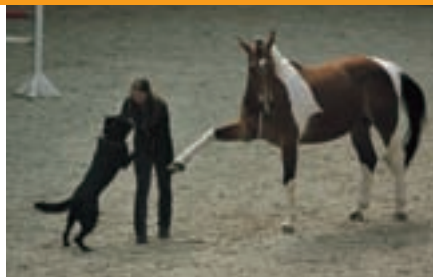
Začátky výcviku probíhaly na jízdárně nebo na louce za stájí, občas jsem si brala psa i na vodítko a učila jej chodit vedle nohy koně a za koněm. Takže základní výcvik s koněm proběhl již dávno

před naší první delší společnou vyjížděnou do terénu.

Ale nápad dát dohromady vystoupení psa a koně se rodil relativně pomalu. Prvním okamžikem, kdy jsem Rikiho zahrnula do programu, byla Suchdolská Apassionata na jaře roku 2006. Jedním z čísel měla být i soutěž koní ve skoku do výšky - takzvané mini-maxi. Jenže skoro všichni koně nakonec účast odřekli, v podstatě zbyl jen jeden, kterého jsem doplnila ještě já s Westem. To však bylo nedostačující, a tak byl na můj návrh nakonec do soutěže přijat i Riki. Přestože soutěž prohrál - skočil pouze 130 cm, zatímco vítězný kůň 160 cm - diváci byli nadšení. Fandili Rikimu víc než koním. Tady někde se zrodil plán na představení s koněm a se psem. Na podzim roku 2006 jsem měla s koňmi představení na výstavě v Lysé nad Labem, které jsem měla zopakovat na jaře tohoto roku na Trojském ostrově. Jenže klisna, která byla součástí vystoupení, se ocitla ve vysoké fázi březosti a nebylo možné ji na vystoupení vzít. Spasil nás opět Riki. Začala jsem trénovat s ním a s Westem a zkoušela, co je možné oba naučit.

Kdo se cvičí hůř a kdo lépe: kůň, nebo pes? U kterého z nich to jde rychleji?

Trénink jednoznačně postupuje pomaleji u koně. Zvláště když já na koni vystu-

Je těžké udržet obě zvířata pod trvalou kontrolou

Společná hra

puji bez sedla a uzdy, což je velmi náročné na stupeň vycvičenosti koně. A také nácvik některých cirkusových kousků, jako je například španělský krok a lehání, trvají delší dobu, třeba i několik let. U psa používám klasické cviky, které se zvíře většinou naučí velmi rychle. Dovedu si představit, že se pes dá do této fáze vycvičit řekněme za rok. Ale jinak se nedá říct, jestli se cvičí hůř pes nebo kůň. Jedná se zde o dva zcela odlišné živočišné druhy - masožravce a býlo-

žravce. S jistotou mohu říci jen to, že úplně nejhůř se cvičí oba dohromady.

Jaká jsou hlavní úskalí společného výcviku?

Obě zvířata velmi rychle pochopila, že nemohu mít oči všude, a jakmile jednoho z nich spustím z očí a něco řeším s tím druhým, první si začne dělat, co chce. To se ještě dá zvládnout při tréninku za pomoci někoho dalšího, kdo mě upozorní, že když třeba pokládám koně, pes nezůstal v odložení. Jenže při představení není možné psa okřikovat a Riki skvěle pochopil, že před lidmi mu ode mě v podstatě nic nehrozí. Ale fakt je, že on toho využívá spíše k tomu, aby na sebe upozornil, takže například bez povelu přeskočí překážku nebo si s něčím začne hrát. A vlastně ve výsledku dojde mezi Rikim a Westem k soutěži o to, komu budou diváci víc tleskat. Takže se mi ve Westovi a Rikim sešli dva ohromní exhibicionisti.

Asi nejsložitější byl cvik, při kterém si West lehne a Riki jej přeskočí. To bylo velmi komplikované, protože West snáší jen velmi nerad, že přes něj skáče pes, a Riki se ho zase trochu bojí, tudíž se mu do tohoto cviku moc nechtělo. Ale trpělivostí a opakováním se mi podařilo udržet oba na uzdě a Riki pochopil, že když jsem u koně, je nebezpečí, že by ho West kopnul, sníženo na minimum.

Pes a koně stále spolu: v létě, i v zimě

Jde to!

Různé prvky vystoupení jsem slepovala dohromady v podstatě intuitivně podle toho, co mi které zvíře nabídlo samo. Riki je skvělý skokan a skáče v podstatě přes cokoli. Tudiž je možné jej poslat přes celou halu na vysokou překážku, kterou on s nadšením překoná tam i zpět, jak se to naučil na cvičáku. Naučila jsme ho také proskakovat kruhem, pomocí kterého ovládám koně. Ovšem ten kruh je poměrně malý, a tak se občas stane, že se do něj Riki netrefí a vytrhne mi ho z ruky. Poté nastává divoká improvizace a Riki přivádí publikum do varu, když si s kruhem začne hrát a nechce mi ho vrátit. Já se mohu v duchu vztekat, ale diváci bývají nadšeni. Je mi jasné, že z výcvikového hlediska to není úplně nejlepší. V přípravě ještě máme co napravovat.

Možná některého čtenáře napadne, že by si také rád něco podobného vyzkoušel.

Jak má postupovat? A jak vůbec přivyknout obě zvířata na sebe?

Při uvykání psa na koně a opačně je nejdůležitější, aby z vás obě zvířata měla respekt. Když do stáje přivádíte malé štěňátko, je logické, že ještě neumí moc poslouchat, a o to lépe vycvičeného koně byste měli mít. Ideální je, když je kůň na psy již zvyklý a nekope po nich, protože kopající kůň představuje pro malé štěně smrtelné nebezpečí. Štěňátko je třeba vysvětlit, že kůň není věc na hraní a že může být nebezpečný. Rozhodně musí zapomenout na hry koňským ocasem, bližší zkoumání koňských kopyt, zkouše-

Vystoupení před zaplněnou halou na Trojském ostrově

ní ostrosti zoubků na koňské tlamě a slalom mezi koňskými kopyty. Důležitou součástí dalšího výcviku je dlouhodobé odložení a ponechání štěně zavřeného v boxu nebo přivázaného u jízdárny. Člověk ve stáji má totiž množství povinností vůči koni, při kterých pes jednoduše být nemůže nebo musí čekat v dostatečné vzdálenosti. Jedním ze základních věcí, které se štěně musí naučit, je zákaz vstupu na tréninkové plochy koní. Není totiž nic nebezpečnějšího, než když se vám štěně připlete pod skok. Proto je nutné být naprosto neoblomný při zoufalém pláči štěně zavřeného například v boxu.

Základní výcvik psa ke koním je o dost složitější než ten klasický kynologický. Pes totiž musí zvládnout nejen základ, ale ještě hromadu dalších příkazů, zákazů a chování se v blízkosti koní. Teprve ve chvíli, kdy pes ovládá základní povely a přivolání zcela bezpečně, je možné s ním vyrazit na první vyjížďku. Občas se v odborné literatuře dočtete o možnosti jezdit se psem na vyjížďky na vodítku. Podle mého názoru je to velký omyl a nesmírně nebezpečná věc ohrožující jezdce, psa i koně. Pes musí mít vždy možnost uhnout kopajícím nebo plašícím se koni, což na vodítku není zcela možné. Kůň se do vodítka může zamotat, splašit se a zranit sebe, jezdce a samozřejmě i psa. Nevylučuji krátký trénink psa na vodítku ze sedla na jízdárně. Ale tento výcvik má vždy směřovat k tomu, aby pes byl bezpečně poslušný na volno, i když jeho majitel sedí na koni. Zde musím ještě jednou zopakovat to nejpodstatnější - nejdůležitější je bezpečnost všech zúčastněných - jezdce, koně i psa. Neposlušný pes ke koním nepatří.

Teď to možná trochu vyznělo, že vycvičit psa ke koním je skoro nemožné. Ale stačí se rozhlédnout po jízdárnách a stájích a uvidíte množství psů, kteří všechno bez problémů zvládli. Mnoho psů instinktivně vycítí, jak se mají ke koním chovat, a stačí pak už jen malá podpora výcvikem. A odměnou jsou jim a jejich majitelům krásné a bezpečné vyjížďky ve třech.

S Annou Reinbergerovou rozmlouvala Lea Smrčková

